A BIZOTTSÁG (EU) 2016/2078 HATÁROZATA

(2016. július 4.)

a Hollandia által a nijmegeni NEC hivatásos labdarúgó-egyesület részére nyújtott SA.41617. – 2015/C (korábbi SA.33584. (2013/C) (korábbi 2011/NN.)) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2016) 4048. számú dokumentummal történt)

(Csak a holland nyelvű változat hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felhívta az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése értelmében ([1]), és tekintettel a beérkezett észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) A Bizottságot 2010-ben a polgárok arról tájékoztatták, hogy Hollandia támogatási intézkedést hajtott végre a nijmegeni NEC hivatásos labdarúgó-egyesület javára. A panaszokat SA.31616. és SA.31767. számon vették nyilvántartásba. A Bizottsághoz 2010-ben és 2011-ben más hollandiai hivatásos labdarúgó-egyesületek, jelesül a maastrichti MVV, a tilburgi Willem II, a 's-hertogenbosch-i FC Den Bosch és az eindhoveni PSV javára végre hajtott intézkedésekre vonatkozó panaszok is érkeztek. Hollandia 2011. szeptember 2-i levelében a NEC-et érintő intézkedéssel kapcsolatban további adatokat bocsátott a Bizottság rendelkezésére.

(2) A Bizottság 2013. március 6-án kelt levelében arról tájékoztatta Hollandiát, hogy a Willem II, a NEC, az MVV, a PSV és az FC Den Bosch javára végrehajtott intézkedések vonatkozásában a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott.

(3) A Bizottság eljárást megindító határozatát (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([2]). A Bizottság az érdekelt feleket felhívta arra, hogy nyújtsák be észrevételeiket a szóban forgó intézkedéseket illetően.

(4) Hollandia a NEC javára végrehajtott intézkedésekkel kapcsolatos eljárás keretében észrevételeket nyújtott be 2013. június 6-án kelt levelében, amely tartalmazta a nijmegeni önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) mint érdekelt fél észrevételeit. Hollandiával 2015. február 27-én találkozóra került sor, amelyen az önkormányzat is részt vett. A Bizottság Hollandiától további tájékoztatást kapott 2015. április 10-én, 2015. május 11-én, 2015. május 13-án és 2015. július 16-án. A Bizottsághoz nem érkeztek észrevételek más érdekelt felektől.

(5) Az egyes egyesületekkel kapcsolatos vizsgálatok lefolytatására az eljárás megindításáról szóló határozatot követően, Hollandiával egyetértésben külön-külön került sor. A NEC-et érintő vizsgálatot SA.41617. ügyszámon vették nyilvántartásba.

2. AZ INTÉZKEDÉS RÉSZLETES ISMERTETÉSE

2.1. Az intézkedés és kedvezményezettje

(6) A Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond nemzeti labdarúgó-szövetség (a továbbiakban: KNVB) a hivatásos és amatőr labdarúgóversenyeket szervező ernyőszervezet. Hollandiában a hivatásos labdarúgás egy kétszintű rendszerben van megszervezve. Ez a rendszer a 2014/2015-ös szezonban 38 egyesületből állt, amelyből 18 az első osztályban (eredivisie), míg 20 alacsonyabb szintű osztályban (eerste divisie) játszott.

([1]) A Bizottság határozata az SA.33584. (2013/C) (korábbi 2011/NN) – számú állami támogatás – Hollandia – 2008–2011 között bizonyos holland hivatásos labdarúgó-egyesületeknek nyújtott támogatás ügyben – Felhívás észrevételek benyújtására az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése értelmében (HL C 116., 2013.4.23., 19. o.).

([2]) Lásd az 1. lábjegyzetet.

(7) A Nijmegen Eendracht Combinatie-t (a továbbiakban: NEC) 1900-ban alapították, és hazai mérkőzéseit Nijmegenben játssza. A NEC jogi struktúrája az alábbi: a Nijmegen Eendracht Combinatie B.V, az Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V. és a N.E.C. horeca B.V. tulajdonosa a Stichting Administratiekantoor N.E.C. alapítvány. Az Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V. társaság az intézkedés kedvezményezettje. A Hollandia által rendelkezésre bocsátott adatok szerint a NEC középvállalkozás, amely a 2015-ös évben 62,3 teljes munkaidős (2010-ben 69,5 teljes munkaidős) alkalmazottal rendelkezett. A vizsgálattal érintett időszakban a NEC az első osztályban játszott. Európai bajnokságban (UEFA kupa) utoljára a 2008/2009-es szezonban vett részt.

(8) A NEC 2003 óta az elsődleges – de nem az egyetlen – használója a Goffert stadion multifunkcionális stadionnak, amely a nijmegeni nagy Goffert parkban található. A Goffert parkban lévő stadion mellett található *De Eendracht* multifunkcionális sportkomplexumot az önkormányzat 2003-ban építette az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatásával. A De Eendracht komplexumot a NEC bérli, és azt edzési célra mások is használják.

(9) Az önkormányzat és a NEC De Eendrachttal kapcsolatos viszonyát két 2003-ban kötött szerződés szabályozta: az önkormányzat szélesebb körű sportpolitikai jövőképével összhangban egy szándékmegállapodás a De Eendrachtnak helyet adó terület fejlesztéséről és a De Eendrachtra vonatkozó bérleti szerződés.

(10) A NEC 2008-ban és 2009-ben írt az önkormányzati hatóságoknak a szerződésekben szereplő azon záradékkal kapcsolatban, amely szerint a NEC jogosult a De Eendrachtot megvásárolni az önkormányzattól. A „vételi opció” megjelölést alkalmazva a NEC azt írta, hogy szándékában állt az „opstalrecht” vagy a komplexumhoz kapcsolódó felülépítményi jog ([3]) megvásárlása. A NEC az első levelében javaslatot tett a vételi opciójáról való lemondásra 2,3 millió EUR összegű kompenzációért cserébe, amelynek meghatározására a komplexum becsült könyv szerinti értéke és a külső szakértő szerinti valós értéke alapján kerül sor. A NEC véleménye szerint a két érték közötti eltérés megfelel annak az előnynek, amelyhez vételi opciójának gyakorlása esetén jutott volna. A második levélben a NEC arról tájékoztatta az önkormányzatot, hogy gyakorolni kívánja vételi opcióját.

(11) Az önkormányzat 2010-ben két ügyvédi irodától kapott jogi véleményt e kérdéssel kapcsolatban: az egyiket 2010. januárban, a másikat pedig 2010. szeptemberben. Az első vélemény rámutatott a bérleti szerződésben egy záradékra, amely szerint a szerződés addig tart, amíg a De Eendrachtot a bérlő (a NEC) meg nem vásárolja, és rögzítette, hogy az önkormányzat és a NEC azt kívánták, hogy a komplexumot a NEC vásárolja meg, ha az ERFA ezzel szemben nem emel kifogást. Arra a következtetésre jutott, hogy a NEC határozott (erős) joggal rendelkezett a vétel követelésére. A második vélemény igénylésére amiatt került sor, hogy a városi tanács kitartott a NEC követelésének állítólagos szilárdsága mellett. Ez a vélemény arra a következtetésre jutott, hogy az önkormányzat csak tárgyalni volt köteles a NEC-kel, mivel a szóban forgó záradék nem rögzített árat vagy árazási mechanizmust.

(12) Az önkormányzat vállalta, hogy 2010 szeptemberében 2,2 millió EURért megvásárolja a követelést. Hollandia nem jelentette be a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint azon szándékát, hogy a NEC-et kompenzálja a vételi opciójáról való lemondásért. Ehhez az ügylethez kapcsolódik, hogy formális vizsgálati eljárás megindult, és – mint olyan – a jelen határozat tárgyát képezi.

2.2. **Az eljárás megindításának indoka**

(13) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hivatásos labdarúgó-egyesületek javára végrehajtott támogatási intézkedések valószínűleg torzítják a versenyt és érintik a tagállamok közötti kereskedelmet a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében. Ezenfelül a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy az önkormányzat állami források felhasználásával szelektív előnyt juttatott a NEC javára, következésképpen támogatást nyújtott a labdarúgó-egyesület részére.

(14) Először is, a vételi opció fennállásával kapcsolatban kizárólag az első jogi vélemény alapján, a kidolgozottabb második vélemény figyelmen kívül hagyásával a Bizottság megállapította, hogy Hollandia nem bizonyította, hogy a NEC rendelkezett a szerződésben nem rögzített és meg sem tárgyalt árazású vételi opcióval.

([3]) A holland polgári törvénykönyv 5:101. szakasza szerint a földhasználati jog (latin: ius superficiarium) olyan valós tulajdonjog, amely lehetővé teszi a tulajdonos számára, hogy épületeket, építményeket vagy növényzetet vásároljon valaki más tulajdonában lévő ingatlanban vagy ingatlanon.

(15) Másodszor, az állítólagos vételi opció elengedéséért fizetett ár piaci megfelelőségével kapcsolatban a Bizottság megismételte, hogy a Hollandia által hivatkozott, a hatóságok általi földterület-értékesítés állami támogatási elemeiről szóló bizottsági közlemény ([4]) (a továbbiakban: földterület-értékesítésről szóló közlemény) által adott iránymutatás csak „a köztulajdonban lévő földterület- és épületértékesítésre vonatkozik. Nem vonatkozik a földterületek és épületek hatósági megszerzésére vagy a földterületek és épületek hatóságok általi bérbeadására vagy bérbevételére. Az ilyen ügyletek állami támogatási elemeket is tartalmazhatnak." Ezenfelül a Bizottság előadta, hogy a piacgazdasági szereplők vitatható módon a vételi opció bérlő általi gyakorlásának valószínűségét is megvizsgálnák, feltéve, hogy van ilyen. Többek között megnéznék, hogy milyen pénzügyi eszközök állnak rendelkezésére.

(16) Harmadszor, a Bizottság megjegyezte, hogy a NEC pénzügyi nehézségekkel küszködött a támogatás odaítélésének időpontjában, amelyek elég súlyosak voltak ahhoz, hogy veszélyeztessék hivatásos labdarúgó-egyesületi jövőjét. A NEC 2010/2011-re vonatkozó üzleti tervének vizsgálata során a KNVB a NEC-től 2010 júliusában 1 967 000 EUR-s külső garanciát igényelt, amelynek hiányában a NEC az engedélyének elvesztését kockáztatná. Erre a garanciára (amelyet a Bizottság rendelkezésére álló adatok szerint egy magántulajdonban lévő kereskedelmi társaság nyújtott, következésképpen nem állami forrásokból származott) a jelen határozat szerinti 2,2 millió EUR-n felül volt szükség. A NEC 2010 júniusában maga jelezte, hogy pénzügyi helyzete aggasztó, negatív saját tőkével, 2009/2010-ben negatív üzemi eredménnyel és rossz likviditási helyzettel rendelkezik. A NEC 2009 szeptemberében felhagyott a bérletidíj-fizetéssel.

(17) A támogatásnak a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatással ([5]) (a továbbiakban: iránymutatás) való összeegyeztethetőségének vizsgálata érdekében a Bizottság tájékoztatást kért az iránymutatásban meghatározott összes követelménynek való megfelelésre vonatkozóan.

(18) A Bizottság különösen azt nem tudta ellenőrizni, hogy betartották-e az iránymutatásnak a szerkezetátalakítási terv jellegével és teljesítésével kapcsolatos 34–37. pontjában rögzített feltételeket. A Bizottság azt sem tudta ellenőrizni, hogy meghozták-e a 38–42. pont értelmében vett megfelelő kompenzációs intézkedéseket. Ezenfelül azt is be kellett bizonyítani, hogy a támogatás a szükséges minimumra volt korlátozva, hogy a kedvezményezett maga megfelelő saját hozzájárulást fizetett a szerkezetátalakításához, hogy Hollandia ellenőrző jelentéseket fog rendelkezésre bocsátani, és hogy betartották az „először és utoljára" elvet.

3. **HOLLANDIA ÉSZREVÉTELEI**

(19) Hollandia nem ért egyet azzal, hogy az intézkedés állami támogatásnak minősül.

(20) E tekintetben Hollandia elsőként az ügylet kontextusának fontosságát hangsúlyozza. Hollandia szerint az eljárás megindításáról szóló határozat e tekintetben számos ténybeli tévedést tartalmazott. Az eljárás megindításáról szóló határozatban foglaltakkal ellentétben a Goffert stadion már 2003 előtt is multifunkcionális jelleggel bírt. Az önkormányzat a De Eendracht (és a Goffert stadion) sporttól eltérő célú felhasználását fontos kontextuális tényezőnek tekinti.

(21) Hollandia hangsúlyozza különösen az önkormányzatnak a meglévő Goffert stadiont és a De Eendrachtot magában foglaló élsportolói és innovációs park (a továbbiakban: TIP) ([6]) fejlesztéséhez fűződő érdekét. A TIP fejlesztésének előkészületei már azelőtt megkezdődtek, hogy a NEC tájékoztatta volna az önkormányzatot vételi opciója gyakorlásának szándékáról. A De Eendracht komplexum jelentős szerepet játszott az önkormányzat által vezetett, TIP-pel kapcsolatos tervekben. Hollandia kiemeli, hogy a TIP-pel kapcsolatos előkészületek az ügylet 2010. szeptemberi lebonyolítását követően jó ideig folytatódtak. A városi tanács csak 2012 márciusában döntött a TIP előkészületek leállításáról. Hollandia szerint a Bizottságnak kifejezetten figyelembe kell vennie, hogy a TIP fejlesztésének lehetővé tétele érdekében az önkormányzat számára akkoriban alapvető fontosságú volt a De Eendracht teljes tulajdonjogának megőrzése (ideértve a földterületet és az azon lévő épületet is).

([4]) HL C 209., 1997.7.10., 3. o.

([5]) A Bizottság közleménye – a Közösség iránymutatása a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.); ezen iránymutatás alkalmazását a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló, 2004. október 1-jei közösségi iránymutatás alkalmazásának meghosszabbításáról szóló bizottsági közlemény (HL C 296., 2012.10.2., 3. o.) hosszabbította meg.

([6]) Az önkormányzat a Goffert park nagy részét élsportolói és innovációs parkká („Topsport- en Innovatie Park",TIP) tervezte átalakítani, lefedve a sport, az oktatás, az egészség és a tudomány területeit. Ezt a tervet azóta elvetették. Az eljárás megindításáról szóló határozat nem terjed ki a TIP jövőbeli finanszírozására.

(22) E tekintetben Hollandia hivatkozik a TIP várható gazdasági hatásairól szóló jelentésre, amelyet az európai és regionális ügyek tanácsadói tettek közzé 2009 áprilisában. E jelentés szerint a TIP várhatóan pozitív hatást gyakorol az önkormányzat gazdálkodására, többek között a foglalkoztatás növelésére és a kiadásokra, ugyanakkor különböző közvetett pozitív gazdasági hatásokkal is bír az ismeretek fejlesztése, az innováció, az oktatás területén és a tevékenység általános szintjén. Az önkormányzat és a Buck Consultants által készített „TIP Nijmegen hatás és lehetőségek" című jelentés konkrétan a De Eendracht TIP fejlesztésben betöltött példaértékű funkciója irányába mutat.

(23) Másodszor, Hollandia kiemeli a NEC követelésének szilárdságát. Tisztázta a vételi opció alapításához vezető hátteret. Az önkormányzat kiemelte, hogy ez ahhoz kapcsolódik, hogy a NEC az akkoriban meglévő amatőr komplexumon fennálló felülépítményi jogról lemond annak érdekében, hogy lehetővé tegye az önkormányzat számára a komplexum felváltását az új De Eendracht komplexum megvalósítása révén. A meglévő amatőr komplexumhoz fűződő felülépítményi jog 2000-ben a NEC kezében volt, míg az önkormányzat tulajdonában állt az alatta fekvő földterület. Mivel a komplexum már nem felelt meg a labdarúgó tevékenységek azon a helyen való folytatásával szemben a KNVB által támasztott követelményeknek, az önkormányzat – a NEC-kel egyeztetve – 2002-ben elhatározta, hogy létrehoz egy új multifunkcionális létesítményt, a De Eendrachtot. A De Eendrachtot közpénzből hozták létre, és azt részben az ERFA-ból származó támogatással finanszírozták. Az ERFA-ból származó támogatás igénylése érdekében a komplexumot az önkormányzatnak kellett megvalósítania, és az épületet öt évig nem lehetett eladni. Következésképpen a NEC lemondott a komplexumon fennálló felülépítményi jogáról, de vételi opciót szerzett az új De Eendracht komplexumra (az ahhoz fűződő felülépítményi jogra). Hollandia szerint az volt a szándék, hogy a NEC-nek képesnek kell lennie a De Eendracht komplexum átvételére, ha az ERFA által meghatározott követelmények ezt már nem tiltják, még akkor is, ha akkoriban nem határozták meg a vételárat.

(24) Következésképpen Hollandia cáfolja, hogy az önkormányzat kizárólag az egyik jogi véleményt vette volna figyelembe (lásd a (14) preambulumbekezdést). Ezzel szemben hangsúlyozza, hogy az önkormányzat és a NEC között soha nem volt konfliktus a követeléssel kapcsolatban, amelyet mindkét fél szilárdnak tekintett. Hollandia itt hivatkozik a holland polgári törvénykönyv 6:217. cikkére, amely szerint a felek közötti egyszerű konszenzus elegendő egy megállapodás létrejöttéhez.

(25) A vételi opció kikövetkeztethető az önkormányzat és az Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. társaság között fennálló szándékból és bérleti szerződésekből (lásd a (9) preambulumbekezdést). Az, hogy a vételi opciókra vonatkozó záradékok nem rögzítettek árat vagy árazási mechanizmust, Hollandia szerint nem bír jelentőséggel. Azokkal a vételi megállapodásokkal összefüggésben, amelyekben a felek nem határoztak meg árat, a holland polgári törvénykönyv 7:4. cikke úgy rendelkezik, hogy a vevőnek „méltányos árat" kell fizetnie.

(26) Összefoglalva, az önkormányzat azt állítja, hogy a második jogi vélemény figyelmen kívül hagyására vonatkozó döntés szilárd és alapos indokokon alapult, mivel a második jogi véleményben előadott érveket tévesnek ítélte. Ezt megerősítette az, ahogyan a véleményének fenntartása érdekében az első jogi vélemény szerzője a második véleményre válaszolt. Az önkormányzat rámutat arra, hogy a második vélemény egyértelműen politikailag motivált volt, mivel azt a városi tanács ellenzéki pártjai kérték. Az, hogy a második vélemény kidolgozottabb volt ((14) preambulumbekezdés), nem vezethet az abban foglalt érvek érvényességével kapcsolatos következtetések levonására.

(27) Ezenfelül az önkormányzat e tekintetben megjegyezte, hogy a NEC és az önkormányzat közötti megállapodásra a nemzeti magánjog vonatkozik, és a NEC követelésének érvényességét mint olyat holland bíróságnak kell megítélnie.

(28) Harmadszor, a vételi opció értékének meghatározásával kapcsolatban Hollandia további kiegészítő információt is rendelkezésre bocsátott. Hollandia rámutat arra, hogy egy előny (következésképpen állami támogatás) fennállása nem feltételezhető pusztán azért, mert az árat tárgyalások alapján határozták meg. A NEC esetében a vételi opció árát független értékbecslés alapján határozták meg, következésképpen az a holland hatóságok szerint piackonform. Hollandia ugyanis azzal érvel, hogy az ügylet nem volt szelektív és nem biztosított előnyt a NEC javára.

(29) Hollandia hivatkozik arra, hogy az intézkedés nem szelektív, ha általános nemzeti intézkedésen alapul. Az ügylet különösen a polgári törvénykönyvön alapul, amely általános hatállyal rendelkezik és az összes vállalkozásra vonatkozik. Az ügylet értéke a polgári törvénykönyv azon rendelkezésein alapult, amelyek a „méltányos ár" megfizetéséről rendelkeznek. Hollandia szerint ez volt a helyzet, mivel 2009 áprilisában független értékbecslés készült. Arra a következtetésre jut, hogy az ügylet nem volt szelektív.

(30) Még ha az ügylet szelektívnek minősülne is, a NEC nem jutott volna előnyhöz, mivel az önkormányzat piaci befektetőként járt el és piaci árat fizetett. Hollandia kiemeli a Bizottság döntéshozatali gyakorlatát, amelyben a földterület-értékesítésről szóló közleményt analógia útján alkalmazza azokban az esetekben, amelyek más eszközök és tulajdonjogok értékelésével kapcsolatosak. Mivel a jelen ügy tárgyát képező ügylet a földterület-értékesítésről szóló közleményben foglaltak szerinti értékelésen alapul, az piackonformnak tekinthető. Még ha a földterület-értékesítésről szóló közlemény nem lenne is alkalmazandó, az ügylet akkor is piackonform maradna, mivel egy magánpiaci befektető szintén független értékbecslés alapján határozta volna meg a vételi opció értékét.

(31) Az önkormányzat hangsúlyozta, hogy szoros kapcsolat áll fenn az ügylet értéke és a De Eendracht komplexum értéke között. A (2009. április 7-én kelt) független értékbecslési jelentés két értékre összpontosít. Egyrészt meghatározta azt az eladási árat, amelyet az eladó az önkormányzat és a NEC között fennálló bérleti megállapodás alapján a komplexumhoz fűződő (30 évre szóló) felülépítményi jog értékesítéséből kapna […] (*). Másrészt meghatározta azt az eladási árat, amelyet az eladó a NEC és az albérlői között fennálló albérleti megállapodások alapján a komplexumhoz fűződő felülépítményi jog értékesítéséből kapna a piaci bérleti díj alakulását is figyelembe véve. A komplexum ugyanis a NEC és az önkormányzat, valamint a NEC és harmadik felek (ahol a NEC a komplexum üzemeltetőjeként járt el) közötti bérleti szerződéseknek is tárgyát képezte; lásd a (8) preambulumbekezdést is. Ezt a második értéket […] euróban határozták meg.

(32) Más szóval a két értékbecslés azon a feltételezésen alapul, hogy a komplexum bérelt állapotban kerül értékesítésre. Hollandia azzal érvel, hogy a holland jogi szabályozás alapján egy értékesítési ügylet nem módosítja a bérleti jogviszonyt. Az ingatlan új tulajdonosa a korábbi tulajdonos helyébe lép bérbeadó félként. Következésképpen gyakori a bérelt ingatlan eladási értékének a bérbeadásból származó jövedelem alapján történő megállapítása.

(33) A független értékbecslések azt mutatják, hogy az önkormányzat a De Eendracht komplexumot bérelt állapotban harmadik fél részére legfeljebb […] euro áron tudná eladni. Hollandia szerint ez annak a legmagasabb árnak felel meg, amelyet a NEC-től a komplexumért kérni lehetne. Ha a NEC megszerezné a De Eendracht komplexumhoz fűződő felülépítményi jogot, ezt legfeljebb […] euro áron értékesíthetné. Hollandia szerint ez azt jelenti, hogy a NEC legfeljebb 2 064 000 EUR […] potenciális előnyről mondott le. A NEC-kel folytatott tárgyalások során a vételi opció végső értékét 2 223 000 EUR-ban […] határozták meg. […]. A Bizottság megjegyzi, hogy az értékbecslés kifejezetten nem vette figyelembe a konkrét helyzetet, vagyis amelyben a NEC maga venné meg a komplexumot.

(34) Hollandia további háttérinformációt bocsátott rendelkezésre az értékbecslési jelentésben felhasznált bérletidíj-számokról a két értékbecslés közötti jelentős eltérés megmagyarázása érdekében. Hollandia rámutat különösen arra, hogy számos tényező a NEC számára megállapított bérleti díjat csökkentő hatást fejtett ki.

a) Az Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. nem pusztán bérelte a komplexumot, hanem üzemeltető társaságként is eljárt a komplexum részeinek harmadik felek részére történő albérletbe adása során. A De Eendracht nyilvánvalóan kísérleti jelleggel rendelkezett, és az önkormányzat ezen új komplexum megvalósítását arra használta, hogy megerősítse a komplexum társadalmi tevékenységekkel, a gazdasági környezettel és a környező városrészekkel való kapcsolatát. Nem volt biztos, hogy ezek a társadalmi-gazdasági projektek a gyakorlatban sikeresek lesznek, és nem volt kizárható harmadik felek lemorzsolódása. Ez növelte az Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V számára a kockázatot.

b) Az Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. gondoskodott a pályák karbantartásáról és cseréjéről is, amelyeket korábban az önkormányzat tartott fenn.

c) A NEC volt az egyetlen lehetséges partner, amely az önkormányzat társadalmi-gazdasági célkitűzéseit meg tudta valósítani.

d) A NEC eredetileg a komplexumhoz fűződő felülépítményi joggal rendelkezett, amelyről azonban ingyenesen lemondott (lásd a (23) preambulumbekezdést).

Ezen az alapon Hollandia az adózás során meghatározott első érték alapját képező, a NEC által fizetett bérleti díjat piackonformnak tekinti.

(35) Ezenfelül Hollandia megjegyezte, hogy a NEC és az önkormányzat közötti bérleti szerződést határozott időre szóló bérleti megállapodásnak kell tekinteni, amelyet az önkormányzat a lejárat napja előtt nem szüntethet meg, amely időpont egybeesik a felülépítményi jog NEC javára történő átruházásával. Ez megmagyarázza, hogy az adózás során az első értéket miért a statikus bérleti díj alapján határozzák meg, míg a második érték figyelembe veszi a piaci bérleti díj alakulását.

(*) Bizalmas információ.

(36) Hollandia hangsúlyozza, hogy a vételi opcióért a NEC részére járó 2,2 millió EUR-t nem fizették ki, hanem azt inkább részben arra használták, hogy fedezzék a NEC-kel szemben fennálló követeléseket, részen pedig arra, hogy előre kifizessék a bérleti díjat (biztosított bérleti díj). Ezzel egyidejűleg a bérleti szerződést 2043. február végéig meghosszabbították, és a bérleti díjat […]-ra/re emelték. Feltételezve, hogy az eredeti bérleti díj piackonform volt, Hollandia előadja, hogy ezzel az emeléssel az új bérleti díj meghaladja a piaci szintet. Másodlagosan, Hollandia szerint az új bérleti díjat piackonformnak kell tekinteni.

(37) Negyedszer, Hollandia azzal érvel, hogy az önkormányzat figyelembe vette a NEC-nek az ügylet időpontjában fennálló pénzügyi helyzetét. Az ügylet időpontjában az önkormányzat olyan tájékoztatást kapott, amely annak feltételezésére késztette, hogy – pénzügyi problémái ellenére – előfordulhat, hogy a NEC képes lesz gyakorolni vételi opcióját. Konkrétan, egyik levelében (lásd a (10) preambulumbekezdést) a NEC kifejezetten tájékoztatta az önkormányzatot arról, hogy egy kereskedelmi fél érdeklődést mutat a De Eendrachtnak lehetőség szerint a NEC-en keresztül történő megvásárlása iránt. Következésképpen a NEC-et érintő pénzügyi problémák nem szükségszerűen gátolják meg a NEC-et a De Eendracht megvásárlásában. Ezenfelül az önkormányzat 2010. szeptember 3-án azt a tájékoztatást kapta, hogy a NEC finanszírozásra tett szert egy kereskedelmi féltől: egy társaság […] előre megvásárolta a 2011/2012-es, 2012/2013-as és 2013/2014-es szezonra szóló jegyek (bérletek) egy részét. Ez a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban hivatkozott ügylet, azonban – az eljárás megindításáról szóló határozatban foglaltakkal ellentétben – a finanszírozásra nem garancia formájában került sor, és a kifizetett ár az eljárás megindításáról szóló határozatban említett 1,9 millió eurónál lényegesen magasabb (azaz kb. 4 millió EUR) volt (lásd a (16) preambulumbekezdést). A NEC pénzügyi helyzetébe vetett bizalom kereskedelmi befektető általi kifejezésre juttatása az önkormányzat számára akkoriban további indokul szolgált arra, hogy lehetőségként elfogadja a De Eendrachton fennálló vételi opciójának NEC általi gyakorlását.

(38) Összefoglalásképpen, Hollandia szerint az önkormányzat piaci befektetőként járt el, amely figyelembe vette a NEC akkori (érzékelt) pénzügyi helyzetét.

(39) Hollandia másodlagosan azzal érvel, hogy az intézkedés akkor is összeegyeztethető lenne a belső piaccal, ha támogatásnak minősülne. Hollandia szerint az iránymutatásban rögzített feltételek teljesülnek, és az intézkedés mint olyan összeegyeztethetőnek tekinthető a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján. Ennek alátámasztására ténybeli adatokkal szolgált.

(40) A NEC-nek az ügylet időpontjában fennálló pénzügyi helyzetére tekintettel Hollandia további bizonyítékot mutatott fel arra, hogy a NEC nehéz helyzetben lévő vállalkozás. Az önkormányzat az egyesület pénzügyi helyzetére és jövőbeni kilátásaira vonatkozó jelentést ([7]) kért, amelyet a BDO könyvvizsgáló cég röviddel az ügylet után nyújtott be (2010. október 29-én). A jelentés […] negatív társasági eredményekre, […] negatív saját tőkére és a működő tőke […] negatív alakulására utal. A jelentés rámutat arra, hogy a NEC társasági eredménye negatív volt és három év alatt csökkent. Miközben a NEC-nek sikerült ugyanebben az időszakban pozitív értéken tartania a nettó eredményét (az átigazolási jogokból és a játékosok eladásából származó bevételnek köszönhetően), a jelentés egyértelműen csökkenő bevételi szintet mutat, míg a NEC költségmintái nagyrészt változatlanok maradtak. Ezenfelül a saját tőke az elmúlt három évben negatív volt, és a NEC fizetőképessége ugyanebben az időszakban csökkent.

(41) A szerkezetátalakítási tervre tekintettel a NEC egy fejlesztési tervet („Plan van Aanpak") ([8]) készített pénzügyi problémáinak leküzdése céljából. Ezt a tervet 2010 augusztusában terjesztették a KNVB elé. A terv tartalmazza a pénzügyi helyzettel kapcsolatos körülmények leírását, a hasonló labdarúgó-egyesületekkel mint viszonyítási pontokkal való összehasonlítást és a 2. kategóriás besorolás elérése érdekében tervezett intézkedéseket (azaz annak megjelölését, hogy az egyesület pénzügyi helyzete „kielégítő", lásd a (75) preambulumbekezdést is).

(42) A kompenzációs intézkedésekkel kapcsolatban Hollandia megjegyzi, hogy ha van is támogatás, annak mértéke korlátozott és mint ilyen annak a versenyre gyakorolt negatív hatása viszonylagosan csekély. Mindazonáltal a KNVB szerkezetátalakítási tervében számos kompenzációs intézkedés szerepelt.

(43) Ezenfelül bármely támogatás a szükséges minimumra volt korlátozva. E tekintetben a (16) és (37) preambulumbekezdésben említett intézkedés révén a szerkezetátalakításhoz jelentős önrész biztosítására került sor, mivel a kölcsön visszafizetési feltételeinek módosítása a fix törlesztési költségek évente 250 000 EUR-s csökkenéséhez vezetett.

(44) A nyomon követéssel kapcsolatban Hollandia vállalta, hogy benyújtja a szükséges jelentéseket a Bizottság részére.

([7]) *„Onderzoek naar financiële situatie en financieel toekomstperspectief N.E.C. Nijmegen,"* a BDO 2010. október 29-i jelentése, Nijmegen.
([8]) Plan van aanpak NEC, 2010. augusztus.

(45) Végül Hollandia megerősíti, hogy a NEC javára semmilyen más támogatási intézkedés végrehajtására nem került sor és nem is fog sor kerülni.

4. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fennállása

(46) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerint az állami támogatás a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében rögzített feltételek kumulatívak, következésképpen egy intézkedés akkor minősül állami támogatásnak, ha valamennyi feltétel teljesül.

(47) A NEC-nek a De Eendracht 2,2 millió EUR-ért történő megvásárlására vonatkozó állítólagos jogának önkormányzat általi megvételét állami forrásokból finanszírozták, tekintettel arra, hogy az önkormányzat biztosította a pénzt a szóban forgó ügyletre. Ezt Hollandia nem vitatja.

(48) A belső piacra gyakorolt potenciális hatással kapcsolatban a Bizottság rámutat arra, hogy a NEC részt vett európai labdarúgó bajnokságokban. Ezenfelül a hivatásos labdarúgó-egyesületek gazdasági tevékenységüket a labdarúgóversenyeken kívül számos más piacon végzik, beleértve a hivatásos játékosok átigazolási piacát, a hirdetést, a támogatást, az értékesítést vagy a médiaközvetítést. A hivatásos labdarúgó-egyesületnek nyújtott támogatás erősíti az egyesület pozícióját az ilyen nemzetközi piacok mindegyikén. Következésképpen, amennyiben az állami forrásokat arra használják, hogy szelektív előnyt biztosítsanak bármely bajnokságban játszó hivatásos labdarúgó-egyesület javára, az ilyen támogatás valószínűleg alkalmas a verseny torzítására és érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében ([9]).

(49) A városi tanács által kifejezetten jóváhagyott intézkedés szelektivitása sem vonható kétségbe. Hollandia azzal érvelt, hogy az intézkedés általános nemzeti szabályozáson alapult (lásd a (29) preambulumbekezdést), következésképpen nem volt szelektív. A Bizottság ugyanakkor úgy véli, hogy még ha a NEC és az önkormányzat közötti megállapodás olyan szerződésnek minősíthető is, amelyre az általános holland jog vonatkozik, a megállapodás konkrét jellemzői nem pusztán az általános elveken, hanem a NEC és az önkormányzat közötti megállapodás(ok) konkrét rendelkezésein is alapulnak. Következésképpen egyértelmű, hogy az intézkedés egy konkrét vállalkozás, a NEC javára szól, és ezért szelektív.

(50) Hollandia azon a véleményen van, hogy nem keletkezett előny a NEC javára, hanem ezzel szemben az ügyletre piaci feltételek mellett került sor. Konkrétan rámutat arra, hogy a NEC a De Eendracht vonatkozásában szilárd vételi opcióval rendelkezett, és hogy e jog vételárát független értékbecslés alapján állapították meg.

(51) A követelés szilárdsága tekintetében Hollandia kiegészítő tájékoztatást adott arról, hogy miért az első jogi véleményt vette figyelembe a második helyett. Ezenfelül Hollandia kiemelte, hogy a TIP fejlesztése valószínűleg nem lenne lehetséges, ha a De Eendrachtot a NEC részére értékesítenék. Nyilvánvalóan érdekében állt az önkormányzatnak, hogy a NEC-et kompenzálja a vételi opcióról való lemondásáért.

(52) Meg kell jegyezni, hogy nem világos, milyen árat kellett volna a NEC-nek megfizetnie az önkormányzat részére, ha gyakorolta volna a vételi opciót és megvásárolta volna a De Eendrachtot. Hollandia azzal érvelt, hogy mivel ár meghatározására nem került sor, a holland polgári törvénykönyv alapján a vevőnek méltányos árat kell fizetnie. Amennyiben a méltányos ár megközelíti a De Eendrachthoz fűződő felülépítményi jog piaci értékét, vagy megegyezik azzal, a vételi opció vélhetően pusztán korlátozott gazdasági értékkel rendelkezne. Ebben a helyzetben a 2,2 millió EUR-s kompenzáció indokolatlanul magasnak tűnik, és előnyt jelentene a NEC javára.

(53) Függetlenül attól, hogy a NEC ténylegesen szilárd vételi opcióval rendelkezett-e, és a holland polgári jog értelmezésével kapcsolatos más érvektől, a Bizottság véleménye szerint a fő kérdés annak megítélése, hogy az ügyletre piaci feltételek mellett került-e sor, és az önkormányzat magánszereplőként járt-e el.

([9]) A Bizottság Németországot érintő 2013. március 20-i határozatai a *Multifunktionsarena der Stadt Erfurtról* (SA.35135. (2012/N) számú ügy), 12. pont, és a *Multifunktionsarena der Stadt Jenáról* (SA.35440. (2012/N) számú ügy), összefoglaló közlemények közzétéve: HL C 140., 2013.5.18., 1. o., továbbá 2013. október 2-i határozata a *Fußballstadion Chemnitz*-ről (SA.36105. (2013/N) számú ügy), összefoglaló közlemény közzétéve: HL C 50., 2014.2.21., 1. o., 12–14. pont; a Bizottság 2013. december 18-i határozatai a Spanyolország által négy spanyol hivatásos futballklub javára nyújtott esetleges állami támogatásról (SA.29769. (2013/C) számú ügy), 28. pont, Real Madrid CF (SA.33754. (2013/C) számú ügy), 20. pont, és három valenciai futballklub javára nyújtott állítólagos támogatásról (SA.36387. (2013/C) számú ügy), 16. pont, közzétéve: HL C 69., 2014.3.7., 99. o.

(54) E tekintetben szükség van arra, hogy a Bizottság megvizsgálja, hogy egy magánbefektető azonos feltételek mellett megkötötte volna-e a vizsgálat tárgyát képező ügyletet. A hipotetikus magánbefektető magatartása olyan óvatos befektető magatartásának felel meg, akinek profitmaximalizálási célját mérsékli az adott megtérülési ráta esetén elfogadható kockázati szinttel kapcsolatos óvatossága. A MEIP nem teljesülne, ha a vételi opció árát a piaci ár felett határoznák meg. A Bizottság úgy véli, hogy az értékbecslési eljárás számos eleme azt mutatja, hogy nem megy át a MEIP teszten.

(55) Először is nem világos, hogy a vételi opció értéke miért egyezne meg egyrészt a komplexumnak az önkormányzat és NEC közötti bérleti megállapodáson alapuló eladási értéke, másrészről a NEC és albérlői közötti bérleti megállapodásokon alapuló eladási érték közötti különbözettel, a piaci bérleti díj alakulását is figyelembe véve. A Bizottság megjegyzi, hogy az önkormányzat e két eladási érték független értékbecslését kérte a vételi opció mint olyan értékbecslése helyett. További körülményekre vagy érvekre nem történt hivatkozás annak alátámasztására, hogy e két érték különbözete miért esne egybe a vételi opció értékével.

(56) Másodszor, a két értéknek a vételi opció értékének megállapítására történő felhasználása látszólag azon a feltételezésen alapul, hogy az értékesítés bármely harmadik fél részére az egyik, de nem a másik értéken történik. Az első értéket […] ugyanis az önkormányzat által a felülépítményi joggal rendelkező bármely harmadik személynek bérelt állapotban – vagyis a NEC javára szóló bérleti szerződés mint bármely vevő részére adott „megszorítás" mellett – történő értékesítés alapján állapították meg. Ezzel ellentétben Hollandia azzal érvel, hogy a bérleti szerződést nem lehetett megszüntetni a felülépítményi jog NEC javára történő átruházását megelőzően, hanem csak a NEC lett volna képes a komplexum harmadik felekkel szembeni további üzemeltetésére. Következésképpen a második értéket […] (az albérleti szerződések alapján a bérlet állapotban történő értékesítés lehetséges értéke) kizárólag a NEC érhetné el, míg harmadik felek nem. A „vegyes" megközelítés megerősíti azt az véleményt, hogy a vételi opció árának ezen alapon való meghatározásának nem volna értelme egy piaci szereplő szempontjából.

(57) Harmadszor és ezzel összefüggésben, ha abból indulunk ki, hogy a vételi opcióról valamely harmadik fél helyett a NEC-nek kellett lemondania, az ebből eredően a NEC vételi opcióról való lemondásáért fizetendő ár látszólag nem tükrözi megfelelően a NEC által az opcióról való lemondással „elszalasztott hasznokat". Hollandia szerint a NEC a vételi opciójáról való lemondással 2 millió EUR-s potenciális előnyről mondott le ((33) preambulumbekezdés). A Bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy a NEC várhatóan a vételi opciójáról való lemondást követően is a komplexum üzemeltetője marad. Következésképpen továbbra is az ügylet árának meghatározása során felhasznált második érték alapjául szolgáló, ugyanazon bérleti bevételeket fogja kapni […]. A Bizottság úgy véli, hogy ezzel ellentétben a vételi opciójáról való lemondással a NEC által mellőzött tényleges előny az önkormányzatnak járó azon bérleti díjakkal egyezik meg, amelyet a komplexum megvásárlása esetén nem kellett volna tovább fizetnie.

(58) Mindenesetre, negyedszerre, az önkormányzat az értékbecslési jelentés alapján meghatározott összegnél magasabb összeget fizetett meg ([…] lásd a (33) preambulumbekezdést). A Bizottság úgy véli, hogy legalábbis a két érték közötti különbözet támogatásnak minősül. A holland hatóságok szerint a különbözet a NEC-kel folytatott tárgyalásokból ered, mindenesetre a teljes 2,2 millió EUR-s összeg megtérül. Hollandia ugyanis kifejtette, hogy a bérleti időszak meghosszabbítása és az éves bérleti díj megemelése biztosítja az önkormányzat számára az ügylet költségvetési szempontból semleges jellegét ((36) preambulumbekezdés).

(59) Ötödször, e megtérüléssel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy a 2,2 millió EUR-nak a NEC által a fennálló követelések és az önkormányzatnak járó bérleti díjak fedezésére való felhasználása nem tekinthető megtérülésnek. Az éves szinten megfizetett bérleti díj megemelésével kapcsolatban ((36) preambulumbekezdés) ez pusztán a támogatás visszafizetésének tekinthető, ha a díjemelés teljes körűen piaci szint feletti bérleti díjat jelent. Hollandia nem bocsátott rendelkezésre olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná azt az állítást, hogy a 2011. januári magasabb bérleti díj a piaci szintet meghaladó bérleti díjnak tekinthető. E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a NEC által a teljes komplexumért az önkormányzat részére fizetett bérleti díj alacsonyabb, mint az a bérleti díj, amelyet a NEC jelenleg a komplexum egyes részeinek albérletbe adásából szerez, miközben az értékbecslési jelentés szerint a NEC a jövőben akár magasabb bérleti díjat is realizálhat.

(60) Ezenfelül a Bizottság megjegyzi, hogy még ha az eredeti bérletidíj-szint piackonform lenne is az akkori körülmények figyelembevételével ((34) preambulumbekezdés), legalább az akkoriban megállapított bérleti díjat csökkentő hatást kifejtő néhány tényező látszólag már nem releváns az új bérletidíj-szint meghatározása idején. Konkrétan feltételezhető, hogy a komplexum üzemeltetésével összefüggő kockázatok megváltoztak most, hogy az több mint 5 éve sikeresen működik. A felülépítményi joggal kapcsolatos vételi opcióról való lemondás sem

játszott szerepet, mivel a szóban forgó ügylet rendezte a tulajdonjog kérdését a jövőre nézve. Következésképpen arra lehetett számítani, hogy 2011. januárban a piaci bérletidíj-szintek magasabbak lesznek, mint 2003-ban, amikor az önkormányzat és a NEC megkötötték a bérleti szerződést. Ilyen esetben nem tekinthető úgy, hogy a megemelt bérleti díj megegyezik a támogatás visszafizetésével.

(61) Azt is meg kell jegyezni, hogy a törlesztésre 33 éves időszak alatt kerül sor, és a jövőbeli kifizetéseket nem diszkontálták.

(62) Ami még fontosabb, Hollandia nem bocsátott rendelkezésre semmilyen bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az önkormányzat alaposan értékelte és meghatározta a piaci bérletidíj-szinteket a megemelt bérleti díj megállapítása előtt. Ezzel szemben az ügylet költségvetési szempontból semleges jellege jelentette a kiinduló pontot az új bérletidíj-szintek meghatározásához.

(63) Hatodszor, nem egyértelműek az önkormányzat által ezen ügylet révén elért előnyök és azoknak a 2,2 millió EUR-s közvetlen költséghez viszonyított arányossága. Úgy tűnik, hogy az önkormányzat sokkal többet fizetett annál, mint amit a komplexum (bérelt állapotban történő) értékesítéséből valaha is szerezhetett volna, egyszerűen azért, hogy a már meglévő tulajdonjogát megóvja. Az önkormányzat azzal érvelt, hogy a TIP fejlesztésével kapcsolatos gazdasági érdekek igen jelentősek, tekintettel a TIP-nek az önkormányzat gazdálkodására gyakorolt várható hatásaira. A komplexum tulajdonosaként való megmaradás várható hozzáadott értéke részben indokolhatja az önkormányzat magasabb ár megfizetésére való hajlandóságát. Az önkormányzat ugyanakkor kifejezetten nem végezte el az ügylet költség-haszon elemzését, amely figyelembe venné a TIP projekt e hosszú távú értékét. A Bizottság úgy véli, hogy egy piaci szereplő a vételi opció megvásárlásával kapcsolatos befektetés várható megtérülésének alaposabb értékelését végezte volna el.

(64) Végül a Bizottság fenntartja azon álláspontját, hogy az akkoriban rendelkezésre álló információk alapján az önkormányzat nem vette kellően figyelembe a NEC-et akkoriban érintő pénzügyi nehézségeket és azoknak a NEC De Eendrachthoz fűződő felülépítményi jog megvásárlására való képességére gyakorolt befolyását. Még ha harmadik felek érdeklődésüket fejezték is ki a NEC-kel való partneri kapcsolat kialakítása iránt, az átfogó pénzügyi kép nem hagyható figyelmen kívül és várhatóan érinti a NEC tárgyalási pozícióját az önkormányzat javára.

(65) Mindezen indokok alapján a Bizottság úgy véli, hogy az önkormányzat nem piacgazdasági szereplőhöz hasonlóan járt el, hanem inkább támogatást nyújtott a NEC javára azzal, hogy a vételi opciójáról való lemondásért cserébe 2,2 millió EUR összegű kompenzációt nyújtott a NEC javára. A pontos támogatási összeg nem határozható meg a Hollandia által rendelkezésre bocsátott adatok alapján. Amíg azonban a 2,2 millió EUR-s maximális összeg szükségesnek tekinthető a szerkezetátalakítási terv teljesítéséhez, a pontos támogatási összeg irreleváns az összeegyeztethetőség megítélése szempontjából.

4.2. **Értékelés a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján**

(66) A Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy összeegyeztethetőnek minősül-e a belső piaccal a NEC javára végrehajtott támogatási intézkedés. A Szerződés 107. cikkének (3) bekezdésében rögzített eltérésekkel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy egyetlen holland régió sem tartozik a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott eltérés hatálya alá. A szóban forgó támogatási intézkedés nem mozdít elő közös európai érdeket szolgáló fontos projektet és a holland gazdaságban bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére sem szolgál a 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében. A támogatási intézkedésről az sem mondható, hogy a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését mozdítaná elő.

4.2.1. *A vonatkozó iránymutatások*

(67) Ami az egyes gazdasági tevékenységek fejlődését előmozdító támogatás javára a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában rögzített eltérést illeti, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben, Hollandia azzal érvelt, hogy ez az eltérés alkalmazható, ha Hollandia véleményével ellentétben a Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősül.

(68) A sportágazatban a „gazdasági tevékenységek fejlődése” fogalmának értékelése során a Bizottság kellően figyelembe veszi a Szerződés 165. cikkének (1) bekezdését és 165. cikke (2) bekezdésének utolsó franciabekezdését, amely szerint az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításhoz.

(69) A támogatási intézkedéseknek a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti értékelése érdekében a Bizottság számos rendeletet, keretszabályozást, iránymutatást és közleményt adott ki a támogatási formákról és azokról a horizontális vagy ágazati célokról, amelyekre a támogatást odaítélik.

(70) A Bizottság véleménye szerint célszerű felmérni, hogy alkalmazandók-e az iránymutatásban ([10]) rögzített kritériumok. E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy az iránymutatás nem zárja ki a hivatásos labdarúgást. Következésképpen az iránymutatás vonatkozik erre a gazdasági tevékenységre.

(71) A Bizottság 2014 júliusában közzétette a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról szóló új iránymutatást ([11]). Ez az iránymutatás azonban nem vonatkozik erre a 2010-ben nyújtott, be nem jelentett támogatásra. Az új iránymutatás 137. pontja szerint ez bármely előzetes engedély nélkül nyújtott megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatás esetében kizárólag abban az esetben lenne igaz, amennyiben a támogatás egy részét, illetve egészét az iránymutatásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele után nyújtották. A 2014. évi iránymutatás 138. pontja szerint a Bizottság minden egyéb esetben a támogatás nyújtásának időpontjában alkalmazandó iránymutatás, következésképpen a jelen ügyben a 2014 előtt alkalmazandó iránymutatás alapján folytatja le a vizsgálatot.

4.2.2. *A NEC mint nehéz helyzetben lévő vállalkozás*

(72) Az iránymutatás 10. pontjának c) alpontja értelmében az adott vállalkozás nehéz helyzetben lévőnek minősül, ha a hazai jog szerint – függetlenül a vállalkozási formától – megfelel a kollektív fizetésképtelenségi eljárás kritériumainak. Az iránymutatás 11. pontja rámutat arra, hogy egy vállalat e feltételek hiányában is nehézségben lévőnek tekinthető, ha a szokásos jelek mutatkoznak, mint pl. a növekvő veszteségek, a növekvő adósságok, a lanyhuló pénzforgalom stb. Egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás csak akkor jogosult támogatásra, ha igazolni lehet, hogy képtelen saját erejéből, illetve a tulajdonosai/részvényesei vagy a hitelezők által biztosított források bevonásával talpra állni.

(73) Hollandia kezdetben azzal érvelt, hogy a NEC 2008/2009-ben nem volt nehéz helyzetben lévő cég. A (16) preambulumbekezdésben felvázolt tények ugyanakkor inkább arra utalnak, hogy a NEC olyan pénzügy nehézségekkel küszködött, amelyek elég súlyosak voltak ahhoz, hogy veszélyeztessék hivatásos labdarúgó-egyesületi jövőjét. Következésképpen a NEC a Bizottság szerint egyértelműen nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt. Az eljárás megindításáról szóló határozatra adott válaszában Hollandia elismerte, hogy a NEC nehéz helyzetben lévő vállalkozás, amely az ügylet idején is nehéz helyzetben volt. E tekintetben további bizonyítékot szolgáltatott (lásd a (40) preambulumbekezdést), amely különösen arra mutatott rá, hogy a NEC társasági eredménye negatív volt és az idők során csökkent. Következésképpen a NEC javára nyújtott állami támogatás összeegyeztethetőségét az iránymutatás alapján kell megítélni.

4.2.3. *A hosszú távú életképesség helyreállítása*

(74) Az iránymutatás 3.2. szakasza előírja, hogy a támogatás nyújtását szerkezetátalakítási terv végrehajtásától kell függővé tenni (lásd az iránymutatás 34–37. pontját), amelynek helyre kell állítania a cég hosszú távú életképességét egy ésszerű időkereten belül. A Bizottság megjegyzi, hogy ezeket a feltételeket a NEC által 2010 augusztusában a KNVB részére készített terv keretében rögzítették.

(75) E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy mindegyik hivatásos holland labdarúgó-egyesület a KNVB-től kap engedélyt, amely alapján különböző követelményeknek kell megfelelnie. A jelenleg hatályos rendszer egyik követelménye az egyesület pénzügyi helyzetével kapcsolatos. Szezononként három alkalommal elvégzik az egyesület pénzügyi minősítését a pénzügyi jelentések alapján, amelyek többek között ismertetik az egyesület aktuális pénzügyi helyzetét, valamint a következő szezonra vonatkozó költségvetését. E jelentések alapján az egyesületeket három kategóriába (1: elégtelen, 2: kielégítő, 3: jó) sorolják be. Az 1. kategóriába tartozó egyesületeket fejlesztési terv benyújtására kötelezhetik annak érdekében, hogy három éven belül a 2. vagy 3. kategóriába kerülhessenek. Amennyiben az egyesület nem teljesíti a tervet, a KNVB szankciót alkalmazhat, többek között hivatalos figyelmeztetést, a versenypontszám csökkentését és – végső esetben – az engedély visszavonását. Ebben az összefüggésben azt is meg kell jegyezni, hogy Hollandiában a fizetésképtelennek nyilvánított labdarúgó-egyesület elveszti engedélyét. Jogutód egyesület alapítása esetén az nem kerülne be közvetlenül a hivatásos labdarúgó bajnokságba, hanem a második legmagasabb szintű amatőr osztályban kellene kezdenie.

([10]) Lásd az 5. lábjegyzetet.

([11]) A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.).

(76) A NEC-et a 2009/2010-es szezon pénzügyi adatai alapján sorolták be az 1. kategóriába. Szerkezetátalakítási terve intézkedéseket határozott meg a 2. kategóriás besorolás három szezonnal későbbi (2012/2013-ig történő) megszerzése érdekében.

(77) A szerkezetátalakítási terv a NEC pénzügyi problémáinak fő okaként az árbevétel és a költségek közötti problémás viszonyt azonosította. Különösen a személyzeti költségek voltak hibásak, míg a médiabevételek csökkenése is hozzájárult a negatív eredményhez. A szerkezetátalakítási terv főként a játékosok költségeinek területén igényelt költségcsökkentésekre és megtakarításokra összpontosít. Az intézkedések magukban foglalták a személyzet csökkentését (többek között az igazolt játékosok számának csökkenését), a fizetések befagyasztását és az új játékosok fizetésének csökkentését, valamint a jutalékok mérséklését. A személyzeti költségek árbevételhez viszonyított arányát három éven belül […] % alá kellett vinni (a 2010. márciusi […] %-hoz képest). Számos más kiadás, köztük az ifjúsági edzés (labdarúgó akadémia) költségeinek csökkentését is előirányozták. A (z) […] EUR-t meghaladó immateriális vagy tárgyi eszköz befektetésekhez a KNVB engedélyezési bizottsága általi elfogadás volt szükséges, ami ténylegesen azt jelentette, hogy a NEC nem igazolhatott át egyetlen játékost sem.

(78) A Bizottság megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási terv a NEC pénzügyi nehézségeinek okait kezeli, különös tekintettel a személyzeti és a játékosokkal összefüggő, bér és átigazolási kifizetések formáját öltő költségeket. Egy hivatásos labdarúgó-egyesülettől nem várható el, hogy az iránymutatás szerinti értelemben vett más piacokra diverzifikálja tevékenységét; ugyanakkor elvárható, hogy a főtevékenységén megtakarításokat eszközöljön, amit a NEC meg is tett. A szerkezetátalakítási terv nem alapul olyan külső tényezőkön, amelyeket a NEC követhet, de teljes mértékben nem irányíthat, beleértve a további támogatók keresését vagy a nézők számának növelését.

(79) A 2010/2011-es szezonra vonatkozó költségvetésben a NEC a társasági eredményének […] javulását irányozta elő költségeinek […] csökkentése révén. A végeredmény az előrejelzéseknél is jobb volt: jóllehet a bevétel csökkent (alacsonyabb meccsbevételek rossz kupaszezon miatt; alacsonyabb médiabevételek miatt; barterbevételek átcsoportosítása miatt), a költségek is csökkentek […] (személyzeti költségek csökkenése, a labdarúgó akadémiával kapcsolatos megtakarítások, kereskedelmi költségek csökkentése). A KNVB 2011 decemberében 2. kategóriás besorolást adott a NEC-nek.

(80) A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a 2010. augusztusi szerkezetátalakítási terv megfelelően kezelte a NEC pénzügyi nehézségeinek indokait annak érdekében, hogy az egyesület hosszú távon ismét életképessé váljon.

4.2.4. *Az indokolatlan versenytorzulások elkerülése*

(81) Az iránymutatás 38–42. pontja előírja, hogy a kedvezményezettnek kompenzációs intézkedéseket kell tennie a támogatás torzító hatásának és a kereskedelmi feltételekre gyakorolt hátrányos hatásának minimálisra csökkentése érdekében. Az eljárást megindító határozatban a Bizottság rámutatott e tekintetben a hivatásos labdarúgás sajátos jellegére, és számos olyan intézkedést javasolt, amely a hivatásos labdarúgás terén az iránymutatás értelmében vett kompenzációs intézkedésként értelmezhető, többek között igazolt játékosai számának a nemzeti egyesület által megengedett keretek közötti korlátozása, a béreknek az iparágban megszokott alatti összegben való korlátozásának elfogadása, egy bizonyos időszakra az átigazolási költségek új játékosok részére való megfizetésének tilalma, illetve a társadalmilag hasznos tevékenységek növelése.

(82) Amint az a (77) preambulumban kifejtésre került, a NEC ténylegesen csökkentette dolgozóinak és igazolt játékosainak létszámát, valamint a részükre kifizetett bért. A bérköltséget az árbevételszint 60 %-a alá kellett levinni. A szerkezetátalakítás időszaka alatt nem lehetett átigazolási kifizetést teljesíteni az új játékosok javára. A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az iránymutatásban előírt kompenzációs intézkedésekre került sor, amelynek hatására meggyengült a NEC versenyhelyzete a hivatásos labdarúgás terén.

4.2.5. *Minimumra korlátozott támogatás*

(83) Az iránymutatás 43–45. pontja rögzíti, hogy a támogatás összegét és intenzitását szigorúan a feltétlenül szükséges minimumra kell korlátozni. A támogatás kedvezményezettjei várhatóan jelentős mértékben hozzájárulnak a szerkezetátalakítási tervhez saját forrásaikkal.

(84) A Bizottság megjegyzi, hogy a szerkezetátalakítási tervnek a belső megtakarításokon felül jelentős mértékben külső magánvállalkozások általi finanszírozáson kell alapulnia. A(z) […] ügylet ((37) preambulumbekezdés) a NEC számára körülbelül 4 millió EUR-s külső finanszírozást biztosított. Ezenfelül 2010-ben módosultak a(z) […] által nyújtott kölcsön törlesztési feltételei. Az éves […] törlesztési kötelezettség helyett a törlesztőrészletek attól az időponttól kezdve az átigazolási bevételeken alapultak, ami pozitív hatást gyakorolt a NEC likviditására (lásd a (43) preambulumbekezdést). Más szóval a külső hozzájárulások és az önrész meghaladja a 4,25 millió EUR-t, így a legfeljebb 2,2 milliós EUR összegű támogatás semmiképpen sem haladja meg a teljes szerkezetátalakítási erőfeszítés körülbelül 35 %-át. Ez megfelel az iránymutatás 44. pontjában meghatározott követelménynek,

amely szerint egy a NEC-hez hasonló közepes méretű vállalkozás esetében a szerkezetátalakítási költségek legalább 40 %-át a kedvezményezettnek önrészből kell fedeznie, beleértve a kedvezményezett életképességébe vetett hitet kifejező külső finanszírozást is.

4.2.6. *Ellenőrzési és éves jelentés*

(85) Az iránymutatás 49. pontja előírja, hogy a tagállamnak rendszeresen megküldött részletes beszámolók révén be kell jelenteni a szerkezetátalakítási terv megfelelő végrehajtását. Az 51. pont kevésbé szigorú feltételeket határoz meg a kis- és középvállalkozások részére, amelyek esetében általában elég, ha évente megküldik a mérleget és az eredménykimutatást. Hollandia kötelezettséget vállalt e jelentések előterjesztésére.

4.2.7. *Először és utoljára*

(86) Az iránymutatás 72–77. pontja az „először és utoljára” elvre hivatkozik, amely szerint szerkezetátalakítási támogatás tízévente egyszer nyújtható.

(87) Hollandia kötelezettséget vállalt arra, hogy tiszteletben tartja az iránymutatásban rögzített „először és utoljára” követelményt. Hollandia megerősítette, hogy az ügyletet megelőző tíz éven belül nem ítélt meg a NEC javára megmentési célú vagy szerkezetátalakítási támogatást. A piaci megfelelőség a NEC-kel folytatott jelenlegi, illetve jövőbeli tárgyalásoknak is alapját fogja képezni.

5. **KÖVETKEZTETÉS**

(88) A Bizottság megállapítja, hogy Hollandia jogellenesen hajtotta végre a támogatási intézkedést a NEC javára, amellyel megsértette a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdését. A támogatás ugyanakkor összeegyeztethetőnek tekinthető a belső piaccal az iránymutatás értelmében vett szerkezetátalakítási támogatásként, mivel e támogatásnak az iránymutatásban rögzített valamennyi feltétele teljesül,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Hollandia által a nijmegeni NEC labdarúgó-egyesület javára nyújtott állami támogatás összeegyeztethető a belső piaccal az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Holland Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 4-én.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja